РЕЗОЛЮЦИЯ ([1])

относно въздействието на незаконната търговия с продукти за растителна защита, семена и други селскостопански суровини върху икономиките на държавите от АКТБ

(2018/C 415/02)

Съвместната парламентарна асамблея АКТБ — ЕС,

— на заседанието си в Брюксел (Белгия), проведено от 18 до 20 юни 2018 г.,

— като взе предвид член 18, параграф 1 от своя правилник,

— като взе предвид Споразумението за партньорство между членовете на групата държави от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, от една страна, и Европейската общност и нейните държави членки, от друга страна, подписано в Котону на 23 юни 2000 г. („Споразумението от Котону“) ([2]), изменено през 2005 г. и 2010 г. ([3]),

— като взе предвид срещата на върха на ООН по въпросите на устойчивото развитие и заключителния ѝ документ, приет от Общото събрание на 25 септември 2015 г., озаглавен „Да преобразим света: програма до 2030 г. за устойчиво развитие“ и по-специално определената в нея цел 2 от целите за устойчиво развитие (ЦУР), а именно за премахване на глада, постигане на продоволствена сигурност и подобряване на храненето, както и за насърчаване на устойчиво селско стопанство ([4]),

— като взе предвид доклад A/HRC/16/49 на специалния докладчик на ООН за правото на храна от 8 март 2011 г., озаглавен „Агроекология и правото на храна“,

— като взе предвид резолюцията на Съвместната парламентарна асамблея АКТБ — ЕС от 21 декември 2016 г. относно предизвикателства пред семейните стопанства и дребното селскостопанско производство в държавите от АКТБ,

— като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 15 февруари 2017 г. относно биологични пестициди с нисък риск ([5]),

— като взе предвид точка 56 от съвместното изявление на Съвета и представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, на Европейския парламент и на Комисията относно новия Европейски консенсус за развитие „Нашият свят, нашето достойнство, нашето бъдеще“ от 30 юни 2017 г. ([6]),

— като взе предвид Регламент (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 година за защитните мерки срещу вредителите по растенията ([7]),

— като взе предвид Директива 91/414/ЕИО на Съвета от 15 юли 1991 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита ([8]) и Директива 98/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 1998 г. относно пускането на пазара на биоцидни продукти ([9]),

— като взе предвид Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита ([10]),

— като взе предвид Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди ([11]),

— като взе предвид Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) и за създаване на Европейска агенция по химикали ([12]),

---

([1]) Приета от Съвместната парламентарна асамблея АКТБ — ЕС на 20 юни 2018 г. в Брюксел (Белгия).
([2]) ОВ L 317, 15.12.2000 г., стр. 3.
([3]) ОВ L 287, 4.11.2010 г., стр. 3.
([4]) Резолюция A/RES/70/1 на Общото събрание на ООН.
([5]) Приети текстове, P8_TA(2017)0042.
([6]) ОВ C 210, 30.6.2017 г., стр. 1.
([7]) ОВ L 317, 23.11.2016 г., стр. 4.
([8]) ОВ L 230, 19.8.1991 г., стр. 1.
([9]) ОВ L 123, 24.4.1998 г., стр. 1.
([10]) ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1.
([11]) ОВ L 167, 27.6.2012 г., стр. 1.
([12]) http://eur-lex.europa.eu/legal-content/bg/TXT/PDF/?uri=CELEX:02006R1907-20140410&from=bg

— като взе предвид решенията ([13]), резолюциите и декларацията, приети на 106-ата сесия на Съвета на министрите от АКТБ, проведена на 5 и 6 декември 2017 г.,

— като взе предвид Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, Резолюция 70/1 на Общото събрание на ООН от 25 септември 2015 г. и заключителния документ на срещата на върха по въпросите на устойчивото развитие, озаглавен „Да преобразим света: програмата до 2030 г. за устойчиво развитие“, и по-специално цел за устойчиво развитие № 2,

— като взе предвид Международната конвенция по растителна защита на Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО), приета през 1952 г., за предотвратяване на въвеждането и разпространението на организми, вредни за растенията ([14]),

— като взе предвид конвенциите на Международната организация на труда (МОТ) относно сигурността и здравето в земеделието, по-специално Конвенция № 170 относно безопасността при използването на химикали на работното място ([15]) и Конвенция № 184 относно сигурността и здравето в земеделието ([16]),

— като взе предвид доклад A/HRC/34/48 на специалния докладчик на ООН за правото на храна от 24 януари 2017 г. ([17]),

— като взе предвид Международния кодекс за поведение на Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО) и на Световната здравна организация относно управлението на пестицидите. Насоки относно много опасни пестициди (Рим, март 2016 г.),

— като взе предвид Споразумението на Световната здравна организация (СТО) относно прилагането на санитарни и фитосанитарни мерки (Споразумението за СФС мерки) от 1995 г. ([18]) и Международния кодекс за поведение относно управлението на продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини,

— като взе предвид декларацията на Деветата министерска конференция на СТО, проведена на 3– 6 декември 2013 г. в Бали, относно държавния резерв за целите на продоволственото осигуряване ([19]),

— като взе предвид доклада от 2009 г. на Международната оценка на селскостопанските науки и технологии за развитие (IAASTD), озаглавен „Селско стопанство на кръстопът“ ([20]),

— като взе предвид мрежата на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за незаконната търговия на пестициди,

— като взе предвид доклада на комисията по икономическо развитие, финанси и търговия (ACP-EU/xxxxxx),

А. като има предвид, че селското стопанство играе ключова роля в устойчивото развитие, намаляването на бедността и премахването на глада в държавите от АКТБ;

Б. като има предвид, че препоръките, направени от специалния докладчик на ООН за правото на храна в неговия доклад от 2011 г., озаглавен „Агроекология и правото на храна“, показват, че агроекологията има силата да удвои производството на храни в цели региони в рамките на 10 години, като същевременно смекчава последствията от изменението на климата и загубата на биологично разнообразие и намалява бедността в селските райони;

В. като има предвид, че развитието на интензивното земеделие зависи от научните изследвания — които в по-голямата си част се контролират от химическата и фармацевтичната индустрия в областта на селското стопанство — и използването на химически вещества, като например продукти за растителна защита или пестициди, семена и други селскостопански суровини;

Г. като има предвид, че международната общност въведе редица законодателни инструменти за установяване на консенсус относно продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини, необходими за търговията, безопасността на храните и здравето на човека; като има предвид обаче, че използването на незаконни стоки в храните, по-специално незаконни пестициди, нараства по света и включва много сложни престъпни мрежи и организирана престъпност;

([13]) Решение № 12/CVI/18 относно нетарифните пречки.
([14]) https://www.ippc.int/en/history-of-the-ippc/.
([15]) http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C170
([16]) http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C184
([17]) http://www.cms.int/sites/default/files/document/UN-Human%20Rights%20Council_AHRC3448_Adversive%20effects%20of%20pesticides.pdf
([18]) https://www.wto.org/english/tratop_e/sps_e/spsagr_e.htm
([19]) https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/mc9_e/desci38_e.htm
([20]) http://www.fao.org/fileadmin/templates/est/Investment/Agriculture_at_a_Crossroads_Global_Report_IAASTD.pdf

Д. като има предвид, че по изчисления на ФАО и СЗО повече от 30 % от пестицидите, продавани всяка година в развиващите се държави, не отговарят на международните стандарти и често са неправилно етикетирани или неидентифицирани;

Е. като има предвид, че на пазара има широка гама от незаконни продукти, включително вещества, които не са одобрени от местните органи, и фалшифицирани продукти, продукти с изтекъл срок на годност или подправени продукти с фалшифицирана опаковка или етикетиране;

Ж. като има предвид, че неконтролираното използване на продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини има вредно въздействие върху околната среда, здравето на човека и икономиката на съответните държави;

З. като има предвид, че най-очевидните рискове засягат здравето на човека, особено заболявания на ушите, носа и гърлото и заболявания, засягащи кожата, белите дробове и храносмилателната система, както и рак, като жертвите са главно млади хора и жени, от които най-голям брой са в сектори като сектора на производството на храни, в които се използват продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини;

И. като има предвид, че докладът на специалния докладчик на ООН за правото на храна показва, че продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини причиняват смъртта на около 200 000 човека всяка година в резултат на остро отравяне, като 99 % от случаите са в развиващи се държави;

Й. като има предвид, че използването на пестициди, които не отговарят на международните стандарти, подкопава също и доверието в селскостопанските продукти и поради тази причина и потенциала за допълнително развитие на износа;

К. като има предвид, че законните агрохимикали, в т.ч. пестициди, създават предизвикателства за безопасността и опасности за здравето през целия цикъл на тяхното производство, като най-сериозните потенциално неблагоприятни последствия са по време на съхранението, транспортирането и разпространението, етапите на използване и унищожаване; като има предвид, че правителствата на държавите от АКТБ се сблъскват с големи ограничения при разработването на ефективна регулаторна рамка за продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини, като например липсата на данни, недостатъчни бюджетни и човешки ресурси и неадекватно прилагане на законите — нещо, което води до широкомащабен трафик на продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини;

Л. като има предвид, че незаконната търговия намалява данъчните приходи, пречи на контрола на паричните потоци и отслабва доверието в публичните институции, като по този начин допринася за неоптимален достъп до чуждестранен капитал, по-високи рискови премии за инвестиции във вътрешни активи и по-бавен темп на икономическо развитие;

М. като има предвид, че по-голямата част от държавите от АКТБ нямат законодателство относно продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини, а онези, които имат, не са установили подходящи и строги правила за възпиране на трафика на тези продукти;

Н. като има предвид, че много ползватели на продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини нямат изискваното равнище на обучение или образование, за да разбират техническите характеристики на тези продукти, и затова не са им известни вредните последици за здравето, икономиката и околната среда;

О. като има предвид, че глобалната либерализация на селскостопанските пазари, ниската цена на незаконните продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини, липсата на обучение и знания сред ползвателите и неадекватното законодателство и надзор от страна на държавите от АКТБ обясняват до известна степен разпространението на тези незаконни продукти на пазарите в държави от АКТБ;

1. счита, че е от съществено значение да се изготви ясна стратегия за справяне с незаконната търговия с продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини и за насърчаване на продоволствена сигурност чрез подкрепа на технологични решения, водещи до разработването на местни семена, подходящи за даден климат или географски район, и производството на биологични продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини; допълва, че тази стратегия следва да се основава на подкрепа за агроекология и семейно селско стопанство, която зачита околната среда и спомага за развитието на социална и основана на солидарността икономика;

2. настоятелно призовава ЕС и държавите членки да задействат поетия в Европейски консенсус за развитие ангажимент за подпомагане на агроекологията, включително чрез инвестиционния прозорец за селското стопанство от Европейския инвестиционен план и Европейския фонд за устойчиво развитие и чрез отразяване на този ангажимент в следващата многогодишна финансова рамка, за да се изпълни духът на Програмата до 2030 г. и Парижкото споразумение за климата;

3. отбелязва, че с цел възползване от предлаганите от продуктите за растителна защита, пестицидите, семената и другите суровини възможности за развитието на селското стопанство, държавите от АКТБ следва:

а) да се запознаят с международните и националните регулаторни рамки относно продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини;

б) да преодолеят редица структурни предизвикателства, които затрудняват законното и ефективно популяризиране на тези продукти;

в) да идентифицират свързаните с продуктите за растителна защита, пестицидите, семената и другите суровини рискове с цел да предотвратят и управляват въздействието и в крайна сметка ликвидирането на незаконната търговия с продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини върху съответните им икономики;

г) да забранят фумигацията и да определят строги правила за опазване на водите и биологичното разнообразие;

д) да определят строги правила за защита на здравето на работниците, изложени на продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини — като се обръща специално внимание на жените — и с оглед на предоставяне на обучение на медицинския персонал относно последиците на тези продукти за здравето;

4. призовава за насърчаване на използването на органични торове и за приемането на селскостопански практики, при които се използват разумни количества законни продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини; същевременно призовава държавите от АКТБ да обърнат внимание на употребата на вещества, които макар и законни, се е доказало, че имат вредни последици върху околната среда, биологичното разнообразие и здравето на човека;

5. подчертава необходимостта от консолидиране на обществения научен и технологичен опит и знания, за да се помогне за идентифицирането на участниците и организираните престъпни групи и мрежи, участващи в незаконната търговия с продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини, и да се предприемат конкретни действия за предотвратяване и борба с вноса, продажбата и използването на незаконни пестициди;

6. подчертава необходимостта от правителствен контрол на вторичните ефекти от неправилното използване на продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини;

7. призовава за забрана на всички продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини, които са вредни за пчелите и опрашителите;

8. подчертава необходимостта от задълбочено преразглеждане на критериите за разрешение за търговия с продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини, като се гарантира, че процедурата се основава на данни и научни доказателства и е независима от промишлеността, и че при всички обстоятелства принципът на предпазливост има предимство;

9. подчертава необходимостта от установяване на мерки за наказване на отговорните в рамките на дружествата и администрациите за всяко прикриване или манипулиране на данни за целите на получаване на разрешение за търговия;

10. призовава за ефективно действие за справяне с трафика и продоволствената несигурност чрез техническа и финансова помощ и чрез строги действия от страна на държавите — членки на ЕС за справяне с износа или транзита през тяхната територия на фалшифицирани продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини;

11. отново изтъква спешната необходимост от повишаване на осведомеността и от обучение на земеделските стопани, дребните производители и търговци, за да осъзнаят проблема с незаконните продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини, тяхната неефективност и опасността, която представляват;

12. отбелязва значението на разпространението на информация за продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини, за да се даде възможност на производителите, ползвателите и потребителите да приемат разумни практики за безопасност; счита, че за тази цел повишаването на осведомеността следва да има колективна насоченост, а не да бъде ограничено до съответните специалисти;

13. подчертава, че правителствата на държавите от АКТБ трябва да предприемат мерки за насърчаване и прилагане на законодателството, по-специално като създадат конкретно престъпление, за да установят наказания за нарушителите, да контролират потока на незаконни продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини в рамките и извън рамките на своите граници и да създадат лаборатории и хамбари на национално равнище, подходящи за запазване на местни култури, които са по-устойчиви на местния климат;

14. настоятелно призовава дружествата, които произвеждат и продават въпросните продукти, да ги предоставят във форми, подходящи за земеделските стопани от държавите от АКТБ по отношение на обем, концентрация и опаковка, за да улеснят използването им, да намалят тяхната цена и да сведат до минимум риска от експозиция, вдишване и поглъщане; препоръчва за постигането на тези цели да бъдат организирани ефикасни процеси за обезвреждане на отпадъците;

15. подчертава необходимостта от въвеждането на истински възпиращи наказателни санкции за разпространението и продажбата на фалшифицирани или фалшиви продукти, или продукти, които не отговарят на действащото законодателство;

16. призовава за по-силно международно сътрудничество с оглед на определянето на мерки за налагане на по-строги санкции за производството, износа или вноса на фалшифицирани или незаконни продукти и за неспазването на правилата за интелектуалната собственост;

17. призовава държавите от АКТБ и държавите — членки на ЕС да увеличат своята съвместна административна подкрепа по митническите въпроси, за да идентифицират възможно най-ясно транспортните маршрути и местата на съхранение, използвани за фалшифицирани или подправени продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини, и да предприемат съвместни действия за тяхното закриване, по-специално като контролират доставките и създават съвместни екипи за разследване;

18. подкрепя укрепването на регионалния подход за по-ефективно справяне с фалшифицирането, тъй като е от съществено значение да се установят регионални лаборатории в държави от АКТБ и да се разшири регионалното митническо сътрудничество и мрежите за обмен на информация относно продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини между държави от АКТБ в един и същи регион;

19. подчертава, че регионалното сътрудничество, особено когато включва взаимното признаване на одобренията на типа, прави възможно да се гарантира безопасното и нормално свободно движение, което е жизненоважно за регионалния и континенталния пазар;

20. застъпва се, като част от сътрудничеството между АКТБ — ЕС, да се създаде общ фонд за публично финансиране на научните изследвания, който гарантира независимост от промишлеността, и развитие в различни сектори в областта на агрономията, включително средно и висше образование по селско стопанство, което ще бъде използвано за укрепване на капацитета на държавите от АКТБ да определят национални процедури за одобряване и сертифициране на продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини, както и на планове за информация и обучение на земеделските стопани по въпросите на биологичните култури;

21. призовава за въвеждането на задължителна, ефективна и строга публична система за контрол на качеството и унищожаване на лоши запаси в съответствие със спецификациите на СЗО и ФАО, както и механизъм за проследяване на продукти за растителна защита, пестициди, семена и други суровини с цел определяне на техния състав и произход и идентифицирането им;

22. възлага на своите съпредседатели да предадат настоящата резолюция на Съвета на министрите АКТБ — ЕС, Европейския парламент, Европейската комисия, Европейския съвет, Африканския съюз, Панафриканския парламент, регионалните и националните парламенти, регионалните организации, свързани с държавите от АКТБ, Европейската инвестиционна банка и Световната банка.